

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 26. 1. 2020

Število objav: 3

Internet: 3

Spremljane teme:

Inženirska ...: 0

Inženirska ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 0

Zakon ... načrtovanju: 0

Zakon ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih ...: 0

Svetovni ... 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 3

Internet	Naslov	Na Veliko planino na novih vrveh		
Zaporedna št. 1	Medij	Slovenskenovice.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 1. 2020		
Stran v zbirki: 6	Avtor	Primož Hieng		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Ker so v družbi takoj po neuspelih javnih razpisih in nakupu vrvi ugotovili, da bodo težko izvedli menjavo v novembru 2019, so se skupaj z Zavodom za gradbeništvo Slovenije in inšpekcijskimi službami dogovorili, da pred koncem obratovalnega dovoljenja zaprosijo za podaljšanje do maja 2020. S tem podaljšanjem bi nihalka...			

Internet	Naslov	Na Veliko planino na novih vrveh		
Zaporedna št. 2	Medij	Times.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 1. 2020		
Stran v zbirki: 10	Avtor	Primož Hieng		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Ker so v družbi takoj po neuspelih javnih razpisih in nakupu vrvi ugotovili, da bodo težko izvedli menjavo v novembru 2019, so se skupaj z Zavodom za gradbeništvo Slovenije in inšpekcijskimi službami dogovorili, da pred koncem obratovalnega dovoljenja zaprosijo za podaljšanje do maja 2020. S tem podaljšanjem bi nihalka...			

Internet	Naslov	Navidezni nepremičninski posli: Ruska kolonizacija Malega Lošinja		
Zaporedna št. 3	Medij	Seniorji.info, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 1. 2020		
Stran v zbirki: 17	Avtor	Anuška Delić		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...sodelovanja med Rusijo in Republiko Hrvaško" dobil priznanje ruskega predsednika Dmitrija Medvedjeva. Leta 2017 je Velesstroy postal rusko podjetje leta v gradbeništvo , Vladimir Putin pa je Perenčeviću in podpredsedniku Velesstroya Krešimirju Filipoviću za njuno delo podelil častna certifikata. Perenčević je z družbo...			

10:34

<https://www.slovenskenovice.si/novice/slovenija/cl...>

1 / 4

Na Veliko planino na novih vrveh

Objavljeno 25. januar 2020 10.27 | Posodobljeno 25. januar 2020 10.27 | Piše: Primož Hieng

Ključne besede: [Velika Planina](#), [nihalka](#), [dovoljenje](#)

Nihalka, ki od začetka decembra stoji, kmalu spet v pogonu. Po tehničnem pregledu pričakujejo obratovalno dovoljenje.

[Odprti galerija](#)

Ekipa, ki sodeluje pri menjavi vrvi. FOTO: Občina Kamnik

Kaj berejo drugi

Ta člani

3

Po ne

1

Novo, 100% uči

objava: [NGVOing.si](https://www.ngvoing.si)

Osem

8

storitev omogoča

Kot vse kaže, bodo ljubitelji Velike planine kmalu spet prišli na svoj račun, po decembrski zaustavitvi gondole in nujni zamenjavi nosilnih vrvi namreč lahko poročamo o tem, da so v sklepni fazi menjave vrvi. »Po končanju del bomo izvedli tehnični pregled, pridobiti bomo morali obratovalno dovoljenje,« sporoča direktor družbe Velika planina **Leon Keder**.

Spomnimo. Nihalka na Veliko planino stoji že od začetka decembra lani, izredni tehnični pregled nosilnih vrvi je namreč pokazal, da so tako dotrajane, da ne dopuščajo varnega delovanja. Zanima nas, zakaj so se v družbi Velika planina odločili za izredni tehnični pregled.

Leon Keder, direktor družbe Velika planina FOTO: Primož Hieng

»Naša družba je postopek menjave vrvi začela v letu 2017,« pravi Keder. »Takat smo pridobili določene predračune, na podlagi katerih je bila podana ocena stroškov investicije, to je okoli 200.000 evrov. Za nakup vrvi in montažo smo izvedli več javnih razpisov, a žal niso bili uspešni. Žal se na prvega ni prijavil noben ponudnik. V začetku februarja 2019 smo objavili drugi javni razpis, trajal je do aprila 2019, saj je družba prejela več zaprosil za podaljšanje. Prijavil se je en ponudnik, oddal je ceno skoraj 450.000 evrov. Zaradi previsokega zneska smo bili primorani sprejeti odločitev, da ga ne izberemo. Maja 2019 smo izvedli še tretji javni razpis in je trajal do julija 2019, saj je družba dobila zaprosila za podaljšanje ter za dodatna pojasnila v angleščini. Tudi nanj se je prijavil le en ponudnik z nekoliko nižjo ceno, in sicer okoli 415.000 evrov. Ker je za podpis pogodbe postavil nesprejemljive pogoje, je bila sprejeta odločitev, da se ga ne izbere. Skupaj z nadzornim svetom družbe je bila takoj sprejeta odločitev, da nakup vrvi in njihovo montažo izvedemo brez javnega razpisa z lastnimi sredstvi, saj bomo lahko le tako pravočasno začeli menjavo vrvi. Dobavni rok izdelovalca je bil namreč 22 tednov od plačila stodontnega avansa. Ob tem smo proučili stroške nakupa in montaže ter ugotovili, da bomo lahko privarčevali okoli 150.000–200.000 evrov, če bomo dela izvedli v lastnem inženiringu.«

Zakaj so se vrvi poškodovale, bo mogoče odkriti šele, ko bodo stare na tleh in jih bomo dali v podrobni pregled. Obstaja tudi možnost udara strele.

Ker so v družbi takoj po neuspešnih javnih razpisih in nakupu vrvi ugotovili, da bodo težko izvedli menjavo v novembru 2019, so se skupaj z Zavodom za **gradbeništvo** Slovenije in inšpekcijskimi službami dogovorili, da pred koncem obratovalnega dovoljenja zaprosijo za podaljšanje do maja 2020. S tem podaljšanjem bi nihalka lahko obratovala, menjavo nosilnih vrvi pa bi izvedli aprila in maja 2020.

V letošnji sezoni je bilo snega le za vzorec. FOTO: Primož Hieng

»Zakonodaja podaljšanje obratovalnega dovoljenja dovoljuje, če na napravi v preteklih letih ni bilo izrednih dogodkov in je bila pregledana v skladu s prepisi, in nihalka je bila.« dodaja Keder. »Tako je bil 2. in 3. decembra lani opravljen izredni pregled z namenom podaljšanja obratovanja, a je pokazal določene varnostne nepravilnosti v nosilnih vrveh, zaradi česar ZAG ni podal pozitivnega mnenja, s katerim bi lahko podaljšali obratovalno dovoljenje. Naj poudarim, da nihče od preglednikov ali strokovnega osebja družbe ni pričakoval, da bodo nosilne vrvi v takšnem stanju, saj so bile periodično pregledovane v skladu s predpisi. V teh pregledih ni bilo na njih nikakršnih napak. Vzrok, zakaj so se vrvi poškodovale, bo mogoče odkriti šele, ko bodo na tleh in jih bomo dali v podrobni pregled. Obstaja tudi možnost, da je prišlo do udara strele. Poleg tega lahko povemo, da v EU in širše ni veliko podjetij, ki se ukvarjajo z izdelavo in montažo tovrstnih vrvi. Za naše razmere gre sicer za večjo investicijo, z vidika podjetij v EU, ki se ukvarjajo s tovrstnimi projekti, pa gre za manjši projekt, za katerega očitno niso bili zainteresirani.«

Direktor družbe Velika planina pravi, da vseskozi zgladno sodelujejo z občino Kamnik: »Naj povem, da imamo pri projektu veliko podpore občine in kamniškega župana **Mateja Slaparja**. Sprva smo sicer na občino dali predlog za dokapitalizacijo v znesku več kot 350.000 evrov, a žal na občinskem svetu ni bil sprejet zaradi pomanjkanja denarja v proračunu ter dejstva, da je imela družba na svojem računu sredstva, s katerimi bi lahko izvedla investicijo. Občina je lahko zagotovila 88.000 evrov za dokapitalizacijo, kar prav tako ni zanemarljiv znesek.«

V vmesnem obdobju, torej med menjavo vrvi, je morala družba Velika planina organizirati prevoz na planino. Kot nam je povedal direktor družbe, prevozi potekajo tekoče po ustaljenem urniku, ki je objavljen na njihovi spletni strani. Veliko jih ni bilo, saj letos ni bilo snega in so ceste prevozne. Gre za njihovo tržno dejavnost, ki so jo izvedli za ohranjanje turizma na Veliki planini.

Kot smo lahko videli ob našem obisku v dolini Kamniške Bistrice in ob spodnji postaji nihalke, med zaposlenimi in sodelavci vlada izjemna zagnanost vseh, ki sodelujejo pri menjavi vrvi. »Dela bomo končali predvidoma v začetku naslednjega tedna, nato moramo počakati tehnični pregled ter izdajo obratovalnega dovoljenja. Pri tem ne pričakujemo težav, saj je bilo ministrstvo za infrastrukturo do zdaj vedno zelo ažurno in nam je dovoljenja izdajalo celo v enem do treh dneh,« je sklenil direktor družbe Velika planina.

10:32

<http://www.times.si/slovenija/na-veliko-planino-na...>

1 / 4

Na Veliko planino na novih vrveh

Objavljeno 25. januar 2020 10.27 | Posodobljeno 25. januar 2020 10.27 | Piše: Primož Hieng

Ključne besede: [Velika Planina](#), [nihalka](#), [dovoljenje](#)

Nihalka, ki od začetka decembra stoji, kmalu spet v pogonu. Po tehničnem pregledu pričakujejo obratovalno dovoljenje.

Odprti galerija

Ekipa, ki sodeluje pri menjavi vrvi. FOTO: Občina Kamnik

Kaj berejo drugi

Ta člani

3

Država

1

Ultra First Minute

oglas

Po ne

9

storitev omogoča

Kot vse kaže, bodo ljubitelji Velike planine kmalu spet prišli na svoj račun, po decembrski zaustavitvi gondole in nujni zamenjavi nosilnih vrvi namreč lahko poročamo o tem, da so v sklepni fazi menjave vrvi. »Po končanju del bomo izvedli tehnični pregled, pridobiti bomo morali obratovalno dovoljenje,« sporoča direktor družbe Velika planina **Leon Keder**.

Spomnimo. Nihalka na Veliko planino stoji že od začetka decembra lani, izredni tehnični pregled nosilnih vrvi je namreč pokazal, da so tako dotrajane, da ne dopuščajo varnega delovanja. Zanima nas, zakaj so se v družbi Velika planina odločili za izredni tehnični pregled.

Leon Keder, direktor družbe Velika planina FOTO: Primož Hieng

»Naša družba je postopek menjave vrvi začela v letu 2017,« pravi Keder. »Takat smo pridobili določene predračune, na podlagi katerih je bila podana ocena stroškov investicije, to je okoli 200.000 evrov. Za nakup vrvi in montažo smo izvedli več javnih razpisov, a žal niso bili uspešni. Žal se na prvega ni prijavil noben ponudnik. V začetku februarja 2019 smo objavili drugi javni razpis, trajal je do aprila 2019, saj je družba prejela več zaprosil za podaljšanje. Prijavil se je en ponudnik, oddal je ceno skoraj 450.000 evrov. Zaradi previsokega zneska smo bili primorani sprejeti odločitev, da ga ne izberemo. Maja 2019 smo izvedli še tretji javni razpis in je trajal do julija 2019, saj je družba dobila zaprosila za podaljšanje ter za dodatna pojasnila v angleščini. Tudi nanj se je prijavil le en ponudnik z nekoliko nižjo ceno, in sicer okoli 415.000 evrov. Ker je za podpis pogodbe postavil nesprejemljive pogoje, je bila sprejeta odločitev, da se ga ne izbere. Skupaj z nadzornim svetom družbe je bila takoj sprejeta odločitev, da nakup vrvi in njihovo montažo izvedemo brez javnega razpisa z lastnimi sredstvi, saj bomo lahko le tako pravočasno začeli menjavo vrvi. Dobavni rok izdelovalca je bil namreč 22 tednov od plačila stodontnega avansa. Ob tem smo proučili stroške nakupa in montaže ter ugotovili, da bomo lahko privarčevali okoli 150.000–200.000 evrov, če bomo dela izvedli v lastnem inženiringu.«

Zakaj so se vrvi poškodovale, bo mogoče odkriti šele, ko bodo stare na tleh in jih bomo dali v podrobni pregled. Obstaja tudi možnost udara strele.

Ker so v družbi takoj po neuspešnih javnih razpisih in nakupu vrvi ugotovili, da bodo težko izvedli menjavo v novembru 2019, so se skupaj z Zavodom za **gradbeništvo** Slovenije in inšpekcijskimi službami dogovorili, da pred koncem obratovalnega dovoljenja zaprosijo za podaljšanje do maja 2020. S tem podaljšanjem bi nihalka lahko obratovala, menjavo nosilnih vrvi pa bi izvedli aprila in maja 2020.

V letošnji sezoni je bilo snega le za vzorec. FOTO: Primož Hieng

»Zakonodaja podaljšanje obratovalnega dovoljenja dovoljuje, če na napravi v preteklih letih ni bilo izrednih dogodkov in je bila pregledana v skladu s prepisi, in nihalka je bila.« dodaja Keder. »Tako je bil 2. in 3. decembra lani opravljen izredni pregled z namenom podaljšanja obratovanja, a je pokazal določene varnostne nepravilnosti v nosilnih vrveh, zaradi česar ZAG ni podal pozitivnega mnenja, s katerim bi lahko podaljšali obratovalno dovoljenje. Naj poudarim, da nihče od preglednikov ali strokovnega osebja družbe ni pričakoval, da bodo nosilne vrvi v takšnem stanju, saj so bile periodično pregledovane v skladu s predpisi. V teh pregledih ni bilo na njih nikakršnih napak. Vzrok, zakaj so se vrvi poškodovale, bo mogoče odkriti šele, ko bodo na tleh in jih bomo dali v podrobni pregled. Obstaja tudi možnost, da je prišlo do udara strele. Poleg tega lahko povemo, da v EU in širše ni veliko podjetij, ki se ukvarjajo z izdelavo in montažo tovrstnih vrvi. Za naše razmere gre sicer za večjo investicijo, z vidika podjetij v EU, ki se ukvarjajo s tovrstnimi projekti, pa gre za manjši projekt, za katerega očitno niso bili zainteresirani.«

Direktor družbe Velika planina pravi, da vseskozi zgladno sodelujejo z občino Kamnik: »Naj povem, da imamo pri projektu veliko podpore občine in kamniškega župana **Mateja Slaparja**. Sprva smo sicer na občino dali predlog za dokapitalizacijo v znesku več kot 350.000 evrov, a žal na občinskem svetu ni bil sprejet zaradi pomanjkanja denarja v proračunu ter dejstva, da je imela družba na svojem računu sredstva, s katerimi bi lahko izvedla investicijo. Občina je lahko zagotovila 88.000 evrov za dokapitalizacijo, kar prav tako ni zanemarljiv znesek.«

V vmesnem obdobju, torej med menjavo vrvi, je morala družba Velika planina organizirati prevoz na planino. Kot nam je povedal direktor družbe, prevozi potekajo tekoče po ustaljenem urniku, ki je objavljen na njihovi spletni strani. Veliko jih ni bilo, saj letos ni bilo snega in so ceste prevozne. Gre za njihovo tržno dejavnost, ki so jo izvedli za ohranjanje turizma na Veliki planini.

Kot smo lahko videli ob našem obisku v dolini Kamniške Bistrice in ob spodnji postaji nihalke, med zaposlenimi in sodelavci vlada izjemna zagnanost vseh, ki sodelujejo pri menjavi vrvi. »Dela bomo končali predvidoma v začetku naslednjega tedna, nato moramo počakati tehnični pregled ter izdajo obratovalnega dovoljenja. Pri tem ne pričakujemo težav, saj je bilo ministrstvo za infrastrukturo do zdaj vedno zelo ažurno in nam je dovoljenja izdajalo celo v enem do treh dneh,« je sklenil direktor družbe Velika planina.

Navidezni nepremičninski posli: Ruska kolonizacija Malega Lošinja

Anuška Delić, Mašenjka Bačić, Dimitrij Velikovski, 25.1.2020

EPA

Otok Lošinj, priljubljena poletna destinacija Slovencev, je že dolgo tarča investorjev, ki se skrivajo za ruskim kapitalom.

Lani je bila med obiskovalci Lošinja četrtnina Slovencev, kažejo podatki tamkajšnje turistične skupnosti. Ruskih turistov je bilo za manj kot pol odstotka, a vendar imajo prav Rusi glavno vlogo v turističnem razvoju otoka. Skupina Jadranka, ki tam že več kot 70 let obvladuje turistično ponudbo, je namreč danes v lasti ruskega kapitala, pri čemer pa ni jasno, kdo v resnici financira njen razvoj. Hrvaški podjetnik, ki so mu največkrat pripisovali vpliv in zasluge za ruske naložbene uspehe, je Mihajlo Perenčević, ki je kariero zgradil kot predsednik ruske družbe za gradnjo plinovodov Velesstroy. Eden njenih ključnih partnerjev je največji državni (in svetovni) operater plinovodov, Transneft. Da je njegov vpliv leta 2013 pripomogel k ruskemu prevzemu tedaj proslulega bisera lošinjskega turizma, skupine Jadranka, je Perenčević javno priznal. Ni pa povedal, čigav denar je družbo prevzel. Odtlej je Jadranka zlasti zaliv Čikat pri Malem Lošinj razvila do neprepoznavnosti, kar vsakodnevno občutijo tudi okoliški prebivalci.

In prav tja, v enega najlepših zalivov Kvarnerja, vodijo bančne transakcije iz zajetne zbirke podatkov litovske banke Ukio Bankas, ki so jo pridobili pri mednarodni mreži preiskovalnih novinarjev Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP). Izsledke so lani spomladi objavili v okviru preiskovalnega novinarskega projekta Troika Laundromat (Pralnica denarja Trojka). Ti podatki kažejo, da je družba Mayco Finance Holdings z Britanskih Deviških otokov med letoma 2008 in 2010 med drugim izvedla devet serij izplačil v skupnem znesku 24,2 milijona ameriških dolarjev. Šest od teh je bilo namenjenih k osebam, povezanim s Perenčevićem, tri pa k osebam, ki jih z njim ni bilo mogoče nedvoumno povezati. Hrvaški

državljeni so denar prejeli na osebne račune pri avstrijskih bankah, s čimer so se najverjetneje izognili hrvaškim predpisom s področja pranja denarja in obdavčitve prihodkov, pa tudi vprašanjem o izvoru sredstev. Ta namreč ni znan.

Družba Mayco Finance Holdings je sicer povezana z mrežo podjetij, ki je prala denar, ukraden iz ruskega državnega proračuna. Danes je ta skupina predmet več preiskav iz tako imenovanega Primera Magnitski, prva nakazila osebam, družinsko ali poslovno povezanim s Perenčevićem, pa so se začela prav v času, ko je denar iz Primera Magnitski zapustil Rusijo.

Ni izključeno, da ni njegov del nemara končal na enem največjih kvarnerskih otokov.

Bela poroka

Sonce je sijalo naravnost v čudoviti zaliv Čikat na zahodni strani Lošinja. Javno sprehajališče ob morju je bilo tisto marčevsko soboto leta 2019 začasno zaprto za javnost. Začel se je pomemben dogodek in zasebnost je bila na vrhu prednostnih nalog. Fotograf hrvaške fotografske agencije Pixell je z bližnjega plovila posnel edine javno dostopne fotografije dogodka. Na njih vidimo goste, ki le nekaj korakov od morja mežikajo v močno sonce, stoječ pod nerodno velikimi vazami. V sredini sta mladoporočenca, oba iz premožnih družin. Oče ženina Emila Tedeschija mlajšega je lastnik ene največjih prehrabnih družb v regiji, Atlantic Grupe. Tik za nevesto Niko Perenčević stoji njen oče z značilno sivolaso pričesko, Mihajlo Perenčević. Na Hrvaškem ga mediji opisujejo kot skrivnostnega poslovneža, medtem ko se njegova družina kljub vplivu, ki ga ima, pretežno izogiba javnosti.

Doslej ni bilo znano, kako je Perenčević leta 2010 pristal na vrhu pomembne ruske družbe Velesstroy, ki že vrsto let gradi plinovode za pomembno državno družbo Transneft. Toda novinarji Oštra in OCCRP so izbrskali informacije, da je Perenčević konec osemdesetih pet let delal v Libiji v tovarni Montmontaže, podružnici tedanjega jugoslovanskega inženirskega in gradbenega podjetja. To je potrdil nekdanji direktor podružnice Darko Majić. Libijo je Perenčević zapustil pred hrvaško neodvisnostjo, ni pa jasno, kaj je počel do odhoda v Rusijo. A kakorkoli, v zadnjih letih je tudi zaradi Velesstroyevega "razvoja gospodarskega sodelovanja med Rusijo in Republiko Hrvaško" dobil priznanje ruskega predsednika Dmitrija Medvedjeva. Leta 2017 je Velesstroy postal rusko podjetje leta v **gradbeništvu**, Vladimir Putin pa je Perenčeviću in podpredsedniku Velesstroya Krešimirju Filipoviću za njuno delo podelil častna certifikata.

Perenčević je z družbo Jadranka, ključnim turističnim ponudnikom na Lošinj, tesno povezan. Že sredi sedemdesetih je igral v košarkarskem klubu Jadranka, ki ga turistično podjetje sponzorira desetletja. Današnji predsednik uprave Jadranke Sanjin Šolić se je moštvu pridružil nekaj let za tedaj mladim Perenčevićem. Njegove današnje povezave z Jadranko je težje razložiti, saj so njeni resnični lastniki skriti za upravljavskim podjetjem ruske banke Alfa Group, ki je hrvaško družbo prevzelo leta 2013. Je pa Perenčevićeva desna roka v Velesstroyu, Krešimir Filipović, predsednik nadzornega odbora Jadranke, kar mu bržkone omogoča nekaj vpliva.

Ko je hrvaški Jutarnji list Perenčevića leta 2015 vprašal, ali stoji za ruskim prevzemom Jadranke, je ta dejal, da je v njem udeležen le njegov vpliv, ne pa tudi njegov denar.

Njegov vpliv je bil viden tudi na dan poroke njegove hčere. Sprehajališče je bilo zaprto za javnost, ker v enem delu vodi tik pod hotelom Bellevue, prvim hotelom na otoku s petimi zvezdicami. Prenovila in nadgradila ga je (ruska) Jadranka.

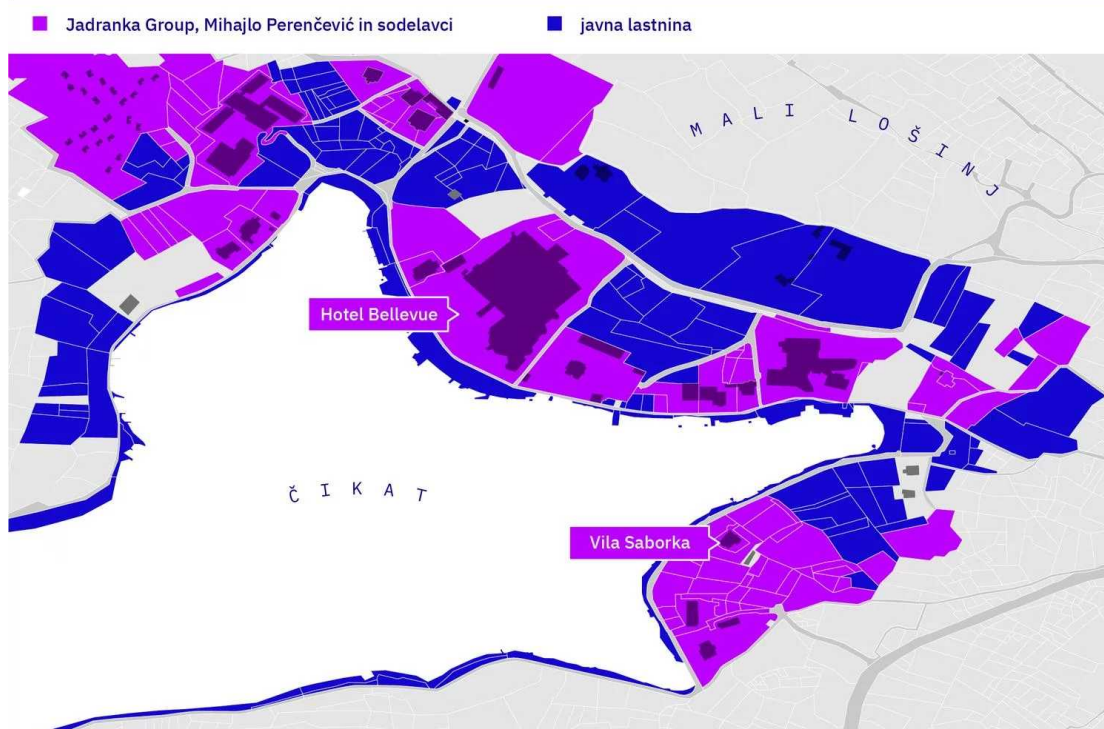
Navidezni nepremičninski posli

Tako Mihajla Perenčevića kot Krešimirja Filipovića so novinarji Oštra in OCCRP povezali s prejemniki kupnine v prodajah nepremičnin, med katerimi najmanj treh najbrž nikoli ni bilo. Novinarji so lahko potrdili verodostojnost zgolj enega izmed poslov. Med podatki in dokumentacijo litovske banke Ukio, ki jo je v okviru projekta Troika Laundromat pridobil OCCRP, so tudi tri pogodbe od devetih pogodb o prodaji nepremičnin v skupni vrednosti 14,8 milijona dolarjev. Toda dejanska bančna nakazila po dveh izmed teh pogodb so bila precej višja od dogovorjenih zneskov. Še več, Mayco Finance Holdings nikoli ni postal uradni lastnik teh nepremičnin. Hrvaška zemljiška knjiga je potrdila, da Mayco nikoli ni zahteval, da bi se vpisal kot lastnik ali da bi bil kadarkoli njihov lastnik.

Sonja Cindori, predavateljica prava z zagrebške univerze, ki preučuje sistem preprečevanja pranja denarja, je najprej poudarila, da poslovanje z davčnimi oazami samo po sebi ni protizakonito in ne kaže nujno na pranje denarja. Dodala je, da bi za celostno oceno potrebovala več podrobnosti o transakcijah. Nato je na podlagi anonimiziranih podatkov, ki smo ji jih posredovali, ugotavljala, da "bi lahko šlo za lažne prodaje z možnostjo pranja denarja". Opozorila je na nekaj indikatorjev pranja denarja v členih predmetnih pogodb, vključno s povezanostjo med subjekti in z dejstvom, da novi lastniki nepremičnin uradno niso nikoli prevzeli. Zato bi bilo po njenem mogoče "logično sklepati", da je šlo za goljufijo, vendar je poudarila, da bi bila za to potrebna temeljita preiskava vse dokumentacije in denarnih tokov.

Nakupovalna mrzlica v zalivu Čikat

Od leta 2013 so nepremičnine, ki so označene spodaj, kupili Mihajlo Perenčević, njegovi sodelavci in podjetja v ruski lasti.

Ruski kapital neznanega izvora je Jadranko na Lošinj prevzel leta 2013. Preobrazba zaliva Čikat se je začela v nekaj letih. Vijolično obarvana zemljišča predstavljajo vsa tista, ki so prek družinskih, prijateljskih ali poslovnih povezav povezana z Mihajlom Perenčevićem. Oštro

Krešimir Filipović, podpredsednik Velesstroya, je aprila 2009 podpisal pogodbo o prodaji dveh stanovanj v Zagrebu za 1,97 milijona evrov družbi Mayco Finance Holdings z Britanskih Deviških otokov. Dejansko je Filipović prejel četrtno več od dogovorjene kupnine, v času podpisa pogodbe pa je bilo na njegovem avstrijskem bančnem računu že 1,6 milijona evrov.

Posel je bil najbrž navidezen. Podatki hrvaške zemljiške knjige namreč kažejo, da Mayco nikoli ni postal lastnik teh stanovanj, Filipović pa v času podpisa pogodbe kljub drugačnim zavezam ni bil edini lastnik nepremičnin. Večinski delež v obliki večjega stanovanja in parkirnega prostora je bil v lasti njegovega očeta

Toma Filipovića. Dve leti pozneje je Krešimir Filipović svoje stanovanje prodal nepovezani osebi za 130 tisoč evrov. Njegov oče je prav tako prodal stanovanje s parkiriščem, a za neznano vsoto. Filipovića se na novinarska vprašanja nista odzvala.

Tudi člani družine Perenčević so od Mayca prejeli denar. Siniša Cizel, nekdanji mož Mihajlove hčere Nike Perenčević, je med septembrom 2008 in oktobrom 2010 dobil skoraj 5,7 milijona evrov za prodajo hiše v elitni zagrebški sosesci Medveščak Maycu in za posojilo, ki mu ga je odobrilo isto podjetje. Tega Cizel po podatkih novinarjev najbrž ni poplačal, povrh pa luksuzna vila nikoli ni bila v Cizlovi lasti, temveč je bila tedaj in je še danes njena lastnica Nika Perenčević.

Mayco je Mihajlu Perenčeviću odobril posojilo in mu nakazal avans v višini 50.000 dolarjev (okrog 39.000 evrov). Prav tako je na avstrijski bančni račun njegove matere Marte Perenčević družba z Britanskih Deviških otokov leta 2008 nakazala dober milijon evrov kot "plačilo po pogodbi o prodaji hiše na otoku". Dokumentacija banke Ukio, dostopna novinarjem, ne vsebuje pogodbe o prodaji nepremičnine med Maycom in Marto Perenčević. Novinarji pa so na otoku identificirali dve hiši, povezani z njo. Prvo, na robu mesta Mali Lošinj, sta z možem Nikolo podarila bratu Mihajlu Perenčevića, Predragu Perenčeviću.

Drugo, elegantno vilo Saborka v zalivu Čikat na Lošinju, sta kupila Mihajlo in njegova žena Sonja Perenčević, vsaj uradno pa nikoli ni bila Martina. Prejšnja lastnica je bila Nada Lojen, katere sin Damir Lojen je ne samo poslovnež, povezan s Perenčevićem, ampak tudi prejemnik denarja od Mayca. Med julijem in oktobrom 2009 je Lojen od te družbe na svoj avstrijski bančni račun prejel 3,6 milijona evrov. Namen: "po pogodbi o prodaji hiše".

Mihajlo, Sonja in Nika Perenčević ter Siniša Cizel in Damir Lojen niso odgovorili na vprašanja novinarjev.

Od Hollywooda do ruskih visokih krogov

Pravzaprav so nekatere povezave družine Perenčević z družbo Mayco Finance Holdings še pomembnejše od posojila Mihajlu in, kot kaže, lažnih nepremičninskih poslov. Družina je leta 2009 namreč kupila restavracijo Dan Tana's na Santa Monica Boulevardu v Los Angelesu, kamor redno zahajajo tamkajšnji zvezdniki. V sedemstranskem profilu restavracije, objavljenem v reviji Los Angeles Magazine iz leta 1997, piše, da so restavracijo Dan Tana's odprli leta 1964 in da je bil prvi šef kuhinje nekdanji glavni kuhar italijanskega diktatorja Benita Mussolinija. Plesna legenda Fred Astaire je bil redni gost, prav tako komik John Belushi, ki naj bi pred smrtjo tam zadnjič večerjal. Hrvaški mediji so poročali, da je restavracijo Dan Tana's kupil sam Mihajlo Perenčević, toda po uradnih podatkih mesta Los Angeles sta imetnici gostinske licence Sonja in Nika Perenčević, njegova žena in hči. Udeleženi sta tudi v vodenju ameriškega podjetja Chutter Inc., ki upravlja restavracijo.

V času, ko je družina prevzela restavracijo, je podjetje Mayco Finance Holdings nakazalo skupno 2,8 milijona dolarjev na srbski bančni račun Dana Tane, rojenega kot Dobrivoje Tanasijević. Gre za starejšega slovitega nogometaša Crvene zvezde iz Beograda, ki je v petdesetih letih prebegnil iz tedanje Jugoslavije. Dan Tana, ustanovitelj istoimenske kalifornijske restavracije, je med decembrom 2008 in septembrom 2009 prejel 24 plačil, katerih namen je v podatkih banke Ukio, v nasprotju z drugimi transakcijami, naveden zgolj kot "Dan Tana". Vendar pa je Mayco v tem času prav tako nakazal nekaj več kot 81 tisoč dolarjev podjetju Chutter Inc. v

dveh transakcijah z namenom "prenova restavracije" in "obnova restavracije". To kaže, da družina Mihajla Perenčevića nemara vsaj delno obvladuje poslovanje podjetja Mayco Finance Holdings. Toda Mihajlo in Sonja Perenčević nista odgovorila na vprašanja novinarjev. Tudi na srbski telefonski številki Dana Tane je zvonilo v prazno.

Vir denarja, ki je napajal Mayco Finance Holdings, je težko natančno opredeliti. Mayco je družba iz davčne oaze, ki jo je bilo mogoče uporabljati za različne posle, s tem pa tudi zakriti poti denarja. To so med drugim storili tako, da so nakazila potovala z Maycovih bančnih računov pri litovski banki Ukio in na njiju in da so v poslih sodelovala podjetja iz davčnih oaz. Velik delež vseh bančnih transakcij Mayca je bilo nemogoče izslediti.

Novinarji so na podlagi podatkov banke Ukio precejšen delež plačil povezali z dobro organizirano mrežo za pranje denarja, prek katere so iz ruskega proračuna izginili milijoni. To shemo je 2008. razkril tamkajšnji odvetnik Sergej Magnitski, ki je naslednje leto umrl v zaporu, potem ko je odkril, da je iz ruskega proračuna prek goljufivih povračil davka izginilo 230 milijonov dolarjev. Prav tako so novinarji eno od skupin, ki naj bi sodelovale v tej shemi, povezali s transakcijami Mayca v skupni vrednosti najmanj 14 milijonov dolarjev.

Po podatkih iz svetovnega preiskovalnega projekta Offshore Leaks, ki ga je vodil mednarodni konzorcij preiskovalnih novinarjev (ICIJ), je družbo Mayco Finance Holdings z Britanskih Deviških otokov v času prej omenjenih nepremičninskih poslov uradno obvladoval mladi ruski odvetnik Vladimir V. Polozkov. V dokumentih družbe, ki so se "ujeli" v tem novinarskem razkritju, je namreč naveden kot dejanski upravičenec Mayca. To je Polozkov postal pri 27 letih, bančni račun podjetja pa je upravljal že pri petindvajsetih. Njegova mladost in dejstvo, da je bil odvetnik brez vsakršnih poslovnih izkušenj, vzbujata dvom o verodostojnosti njegovega statusa končnega ekonomskega upravičenca Mayca in odpirata vprašanja o morebitni vlogi nadomestnega upravičenca, za katerim se skriva dejanski lastnik.

Polozkov je v obrazcu, ki ga je moral izpolniti za regulatorja podjetij na Britanskih Deviških otokih, navedel, da Mayco ustvari od 35 do 45 milijonov dolarjev prihodkov na leto. Dejansko je imela družba v tistem času zgolj prek banke Ukio prihodke v višini več sto milijonov dolarjev. Polozkov jo je opisal kot "finančno posrednico", ki prejema provizijo za preusmerjanje posojil med skupinami podjetij. Oče Polozkova je dolgoletni ruski diplomat z istim imenom, Vladimir Polozkov, ki se je tri desetletja posvečal delovanju v sovjetskih in nato ruskih "skupinah prijateljstva" z drugimi državami. Danes je upokojen, a med drugim deluje tudi kot vodja slovensko-ruske skupine. Leta 2011 se je Polozkov starejši zaposlil v pisarni župana Moskve. Ker je bil v času zaposlitve namestnik vodje dveh pomembnih oddelkov, je veljal za enega najvišjih funkcionarjev ruskega glavnega mesta. Tedaj je bila Polozkovu nadrejena tudi Anastazija Rakova, ki je danes moskovska podžupanja. Njen partner je Krešimir Filipović, podpredsednik Velesstroya, ki je prek svojega podjetja lastnik več nepremičnin v lošinjskem zalivu Čikat.

Pot od Lošinja do Moskve bo za pol odstotka lošinjskih turistov, kolikor jih pride iz Rusije, v prihodnje morda lažja. Jadranka s hrvaško državo in mestom Mali Lošinj namreč načrtuje razširitev majcenega letališča, da bi omogočili pristanek potniških letal. Po besedah predsednika uprave Jadranke Sanjina Šolića, nekdanjega košarkarskega kolega Mihajla Perenčevića, za enega izmed hrvaških medijev je razširitev potrebna "zaradi profila naših gostov".

Anuška Delić in Mašenjka Bačić (Oštro.si), Dimitrij Velikovski (OCCRP).

Pri poročanju so sodelovale tudi Klara Škrinjar in Maja Čakarić (Oštro) ter Katarina Sabados (OCCRP).

Dokumente smo pridobili v podatkovnih zbirkah projekta Troika Laundromat (OCCRP) in projekta Offshore Leaks (ICIJ).